

Rapportage Veilig werken in de zorg 18 t/m 24 april

Meldingen/signalen van iSZW en IGJ over gebrek aan PBM en stokkende opvolging testbeleid

CONCLUSIE

Zowel iSZW als IGJ ontvangen meldingen over een tekort aan PBM en over stokkende opvolging van het testbeleid. iSZW ontving tussen 18 en 24 april **25** Covid-19 gerelateerde meldingen uit de gezondheids- en welzijnszorgsector. IGJ ontving in dezelfde periode totaal **31** Covid-19 gerelateerde meldingen. Van die 31 Covid-19 gerelateerde meldingen bij IGJ gingen 7 meldingen over (een gebrek aan) PBM en 8 meldingen over coronatesten en het testbeleid. In 1 melding was er waarschijnlijk sprake van een reëel tekort aan PBM. In 2 meldingen werd de RIVM-richtlijn rond testbeleid niet gevolgd. Zowel bij iSZW als bij IGJ gaan de meeste meldingen over ouderenzorg (verpleeghuizen en thuiszorg). Opvallend is dat bij iSZW ook veel meldingen gedaan zijn in de ambulante jeugdzorg en welzijnswerk. Uit de gegevens van IGJ en iSZW blijkt dat de meeste meldingen in de provincie Zuid-Holland zijn gedaan, gevolgd door Noord-Holland en Noord-Brabant.

De iSZW meldingen gaan voornamelijk over onvoldoende afstand op de werkvloer (10) en onvoldoende of ongeschikte persoonlijke beschermingsmiddelen (6).

Uit de belondes van IGJ blijkt dat steeds minder zorgaanbieders op dit moment acute problemen hebben met PBM. Wel geven zorgaanbieders aan dat de voorraad klein is en dat dat onzekerheid geeft. In de sector Verpleging & Verzorging is er nog een tekort aan schorten en handschoenen. Bij zorg voor gedetineerden is een tekort aan beschermbrillen. Zowel bij de Landelijke Huisartsen Vereniging als bij burgers bestaat bezorgdheid over het ontbreken van mondkapjes in de thuiszorg in situaties waarin de RIVM-richtlijnen dit niet voorschrijven en mensen zich toch onveilig voelen.

De veranderingen in testbeleid worden over het algemeen als positief ervaren. Meestal lukt het organisaties om het huidige testbeleid uit te voeren. Het beeld over de duur van de procedure via de Arbo en de GGD is wisselend. Voor ZZP'ers geldt dat zij een verwijzing van een huisarts nodig hebben, wat vertraging geeft. Meerdere zorginstellingen geven aan dat ze te maken hebben met verschillende GGD'en die andere procedures hanteren. Dat leidt soms tot onbegrip. IGJ verwijst actief naar het nieuwe landelijke meldpunt van GGD GHOR zodat eventuele knelpunten snel kunnen worden opgelost.

iSZW

In de periode 18 t/m 24 april heeft iSZW in totaal 149 meldingen ontvangen die COVID-19 gerelateerd zijn en **25** van die meldingen kwamen uit de gezondheids- en welzijnssector. De meldingen zijn vooral gedaan voor over verpleeghuizen en intramurale zorg voor gehandicapten (6) en voor ambulante jeugdzorg en welzijnswerk (5). Er wordt veel gemeld over onvoldoende afstand op de werkvloer (10), over onvoldoende of ongeschikte persoonlijke beschermingsmiddelen (6), onvoldoende hygiënische maatregelen (3) en over een zieke werknemer die aanwezig is op de werkvloer (3). De meeste meldingen zijn gedaan in de provincie Zuid-Holland (9), gevolgd door Noord-Brabant (3) en Noord-Holland (3).

Totaal aantal meldingen iSZW		Week 18 t/m 24 april
Sector	Gezondheids- en welzijnszorg	25
	- Verpleeghuizen en intramurale zorg voor gehandicapten	- 6
	- Ambulante jeugdzorg en welzijnswerk	- 5
	- Extramurale zorg voor ouderen en gehandicapten	- 3

	- Verpleeghuizen	- 3
	- Intramurale zorg voor verstandelijk gehandicapten en psychiatrische cliënten	- 2
	- Paramedische praktijken en ov. gezondheidszorg zonder overmaching	- 2
	- Ziekenhuizen	- 2
	- Gezondheidszorg	- 1
	- Medische en tandheekkundige praktijken	- 1
	Andere sectoren	124
	Totaal COVID-19 gerelateerd	149
Waarover wordt gemeld?	Onvoldoende afstand op de werkvloer	10
	Onvoldoende of ongeschikte persoonlijke beschermingsmiddelen	6
	Onvoldoende (hygiënische) maatregelen	3
	Zieke werknemer aanwezig op de werkvloer	3
	Thuiswerken is niet toegestaan terwijl de werkzaamheden het wel toelaten	1
	Overig	2
	Totaal Gezondheids- en welzijnssector	25
Type melder	Werknemer	14
	Vakbond	2
	Familielid	2
	Andere overheidsinstantie	1
	Overig of relatie melder onbekend	6
	Totaal Gezondheids- en welzijnssector	25
In onderzoek	Wel onderzoek	15
	Geen onderzoek	7
	- Vermoedelijk geen sprake van een overtreding	- 4
	- Onvolledige informatie	- 2
	- Niet op werkterrein ISZW, doorverwezen/doorgeleid	- 1
	Nog geen beslissing	3
	Totaal Gezondheids- en welzijnssector	25
Regio	Zuid-Holland	9
	Noord-Brabant	3
	Noord-Holland	3
	Zeeland	2
	Gelderland	2
	Limburg	2

	Overijssel	2
	Utrecht	2
	Totaal Gezondheids- en welzijnssector	25

IGJ

In week 17 (18 t/m 24 april 2020) heeft IGJ in totaal 202 meldingen ontvangen, waarvan **31** meldingen COVID-19 gerelateerd zijn. Van die 31 Covid-19 gerelateerde meldingen bij IGJ gingen 7 meldingen over (een gebrek aan) PBM en 8 meldingen over coronatesten en het testbeleid.

Totaal aantal meldingen IGJ		Week 18-24 april
COVID-19	COVID-19 gerelateerd	31
	Niet COVID-19 gerelateerd	171
	Totaal	202
PBM en testbeleid	PBM	7
	Testbeleid	8
	Overig	16
	Totaal	31
Beoordeeld	Beoordeeld PBM en testbeleid	10
	- Vervolgactie ingezet	3
	- Geen vervolgactie nodig	7
	In afwachting van beoordeling	5
	Totaal	15

A. PERSOONLIJKE BESCHERMINGSMAATREGELEN*Kwantitatieve duiding:*

In totaal hadden 7 meldingen betrekking op PBM. Deze meldingen hebben niet alleen betrekking op (mogelijke) tekorten aan PBM, maar bijvoorbeeld ook over de inzet van PBM of de wijze waarop ze gebruikt worden. In 1 melding was er waarschijnlijk sprake van een reëel tekort aan PBM en is er in afwijking van de RIVM-richtlijn gewerkt. Dit betrof een situatie van begin april en IGJ heeft contact opgenomen met de bestuurder hierover. In het algemeen lopen de meldingen (flink) achter op het beleid. Bezorgdheid over gebrek aan PBM betreft (op zijn laatst) de eerste helft april. Het is heel moeilijk om met terugwerkende kracht en bij de veelal anonieme signalen/meldingen aan te geven in hoeverre RIVM-richtlijnen (van toen) gevolgd zijn. De meeste meldingen zijn gedaan over de verpleeghuissector. In veruit de meeste gevallen blijkt de bestuurder de signalen van (anonieme) melders al te hebben opgepakt en is de potentieel risicovolle situatie opgeheven.

PBM meldingen		
Beoordeeld	Beoordeeld PBM	5
	- Vervolgactie ingezet	2
	- Geen vervolgactie nodig	3
	In afwachting van beoordeling	2
	Totaal	7
Reëel versus gepercipieerd	Reëel tekort PBM (geen voorraad)	1
	Gepercipieerd tekort aan PBM	1
	Overig	3

	Totaal	5
Overtreding richtlijn RIVM PBM	Overtreding richtlijn RIVM PBM	-
	Overig	5
	Totaal	5
Sector	<i>Verpleeghuiszorg</i>	6
	<i>Thuiszorg</i>	1
	<i>Gehandicaptenzorg</i>	-
	<i>GGZ</i>	-
	<i>Jeugd</i>	-
	<i>Zorg voor asielzoekers en justitiabelen</i>	-
	<i>Netwerkzorg en preventie</i>	-
	<i>MSZ</i>	-
	<i>Eerstelijnszorg</i>	-
	Totaal	7
Regio	Zuid-Holland	3
	Noord-Holland	1
	Utrecht	-
	Noord-Brabant	-
	Gelderland	1
	Limburg	-
	Overijssel	2
	Overig	-
	Totaal	7

Kwalitatieve duiding

Uit de belondes met instellingen en uit signalen die IGJ ontvangt, komt de volgende kwalitatieve duiding:

- Steeds meer zorgaanbieders geven aan op dit moment **geen acute problemen** te hebben met PBM. Zij zijn in staat om de richtlijnen van het RIVM rondom PBM te volgen. Meerdere zorgaanbieders geven aan zuinig om te moeten gaan met PBM.
- Wel geven veel zorgaanbieders aan dat de **voorraad klein** is en dat dat onzekerheid geeft.
- In de V&V-sector is er nog wel een tekort aan **schorten en handschoenen**. Schorten worden veelal zelf gemaakt of zorgaanbieders gebruiken schilderjassen en regenjassen.
- Bij zorg voor gedetineerden is er een tekort aan **beschermbrillen**. Hiervoor is een noodaanvraag ingediend bij het LOT-C.
- **Kleine zorgaanbieders** en ZZP-ers moeten veel moeite doen om aan voldoende PBM te komen.
- Mondkapjes dragen zonder dat het de richtlijn is (**uit voorzorg**), komt vaker voor
- Zorgen over toenemende **prijs** van PBM (Bij de aanbieders die niet goed worden geholpen door GGD/ROAZ)
- Zowel bij de LHV als bij burgers is er bezorgdheid over het ontbreken van mondkapjes in de **thuiszorg** in situaties waar mondkapjes volgens de richtlijn niet nodig zijn. De LHV geeft aan dat thuiszorgmedewerkers (en ook cliënten) mogelijk ongewild verspreiders van het COVID-19 zijn doordat zij asymptomatische dragers zijn.
- Onveilig gevoel in de **ANW-diensten bij huisartsen**. Het al dan niet gebruiken van PBM gebeurt dan op basis van de (telefonische) triage. Later kan het toch om een risico-patiënt blijken te gaan.
- De Federatie Landbouw & Zorg geeft aan dat niet helder is hoe ervoor gezorgd wordt dat **zorgboeren** hun PBM kunnen krijgen.
- GZ-instellingen melden **verschillende ervaringen met het LCH**. Een landelijke zorgaanbieder geeft aan dat het LCH niets heeft en de organisatie de PBM bij leveranciers koopt die ze eerder gebruikten. Dit laatste speelt bij meer zorgaanbieders.

B. TESTBELEID*Kwantitatieve duiding:*

Meldingen rondom testbeleid zouden inmiddels bij het nieuwe landelijke meldpunt van GGD GHOR terecht moeten komen. IGJ verwijst hier ook actief naar. Op die manier kan GGD GHOR immers snel eventuele knelpunten oplossen. Desondanks ontvangt IGJ nog enkele meldingen per week over testen en testbeleid. 4 van deze meldingen gingen over (mogelijk) stukkende opvolging testbeleid. Daarnaast ontvangt de IGJ ook meldingen over coronatesten of de personen die deze testen afnemen.

In 2 meldingen werd de RIVM-richtlijn rond testbeleid niet gevolgd. De meeste meldingen zijn gedaan in de sector Medtech, gevolgd door netwerkzorg & preventie en verpleeghuiszorg.

Meldingen over testbeleid		
Beoordeeld	Beoordeeld testbeleid	5
	- Vervolgactie ingezet	1
	- Geen vervolgactie nodig	4
	In afwachting van beoordeling	3
	Totaal	8
Overtreding richtlijn RIVM testbeleid	Overtreding richtlijn RIVM testbeleid	2
	Overig	3
	Totaal	5
Sector	<i>Verpleeghuiszorg</i>	2
	<i>Thuiszorg</i>	-
	<i>Gehandicaptenzorg</i>	-
	<i>GGZ</i>	-
	<i>Jeugd</i>	-
	<i>Zorg voor asielzoekers en justitiabelen</i>	-
	<i>Netwerkzorg en preventie</i>	2
	<i>Medtech</i>	3
	<i>MSZ</i>	-
	<i>Eerstelijnszorg</i>	1
	Totaal	8
Regio	Zuid-Holland	2
	Noord-Holland	1
	Utrecht	1
	Noord-Brabant	-
	Gelderland	-
	Limburg	1
	Overijssel	-
	Overig	3
	Totaal	8

Kwalitatieve duiding

Uit de belondes met instellingen en uit signalen die IGJ ontvangt, komt de volgende kwalitatieve duiding:

- De veranderingen in testbeleid worden over het algemeen als **positief ervaren**. Over het algemeen lukt het organisaties om het huidige testbeleid uit te voeren.
- Het beeld van de **duur van de procedure** via de Arbo en de GGD is wisselend. Sommige aanbieders geven aan dat er veel tijd overheen gaat, andere geven aan dat de procedure heel snel verloopt en de uitslag snel binnen is. Dat geldt zeker voor testen die via het ziekenhuis verlopen.

- Voor **ZZP'ers** geldt dat zij een verwijzing van de huisarts nodig hebben, hetgeen voor een vertraging zorgt.
- Meerdere zorginstellingen geven aan dat ze te maken hebben met **verschillende GGD'en** die andere procedures hanteren. Dat leidt soms tot onbegrip. IGJ verwijst actief naar het nieuwe landelijke meldpunt van GGD GHOR zodat eventuele knelpunten snel opgelost kunnen worden.
- De reden voor burgers om de IGJ te bellen lopen erg uiteen en zijn vooral uitingen over **zorgen** omtrent testen, testbeleid en persoonlijke inzetbaarheid voor werk in het zorgveld/zorgaanbieder.